

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ/ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σχολική Πειθαρχία και Ασφαλές Σχολείο

Ο ρόλος του/της Διευθυντή/Διευθύντρια:
Συμπονετική Ηγεσία (Compassionate Leadership)

Δρ Έλενα Χριστοφίδου

Συντονίστρια Προγραμμάτων Επιμόρφωσης

Στελεχών της Εκπαίδευσης

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Τηλ.: 22 402368

Ηλ. Διεύθυνση: christofidou.e@cyearn.pi.ac.cy

ΔΟΜΗ

- Εισαγωγή
- Σχολική Πειθαρχία - Ασφαλές Σχολείο:
Ο ρόλος του Διευθυντή - Συμπονετική Ηγεσία
 - Θεωρητικό πλαίσιο
 - Καλές πρακτικές
- Σύνοψη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Το σχολείο = κοινωνικός μικρόκοσμος.
- Περιβάλλον ασφάλειας και παιδαγωγικής πειθαρχίας = ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών= ΒΑΣΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ ΟΛΩΝ!
- **Ικανοποίηση αναγκών** των πελατών του οργανισμού (Baile, 1998) – επίτευξη στόχων οργανισμού (Θεωρία κοινωνικών συστημάτων, Getzels & Guba (1954).
- Επαναπροσδιορισμός ρόλου του διευθυντή
 - παραδοσιακός διαχειριστής vs ηγέτης με ενσυναίσθηση και συμπόνια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟ: **ΡΟΛΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ**

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- **ΗΓΕΣΙΑ** – το κλειδί της επιτυχίας!!

ΗΓΕΣΙΑ – ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Κομβική η σημασία της **ΗΓΕΣΙΑΣ – ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**
- Ο διευθυντής διαμορφώνει τις συνθήκες
 - **ενδυνάμωσης**
 - **αμοιβαίου σεβασμού**
 - **ανοιχτής επικοινωνίας**
 - **αμοιβαίας εμπιστοσύνης**
 - **θετικού κλίματος**
 - **κουλτούρας συνεργασίας**

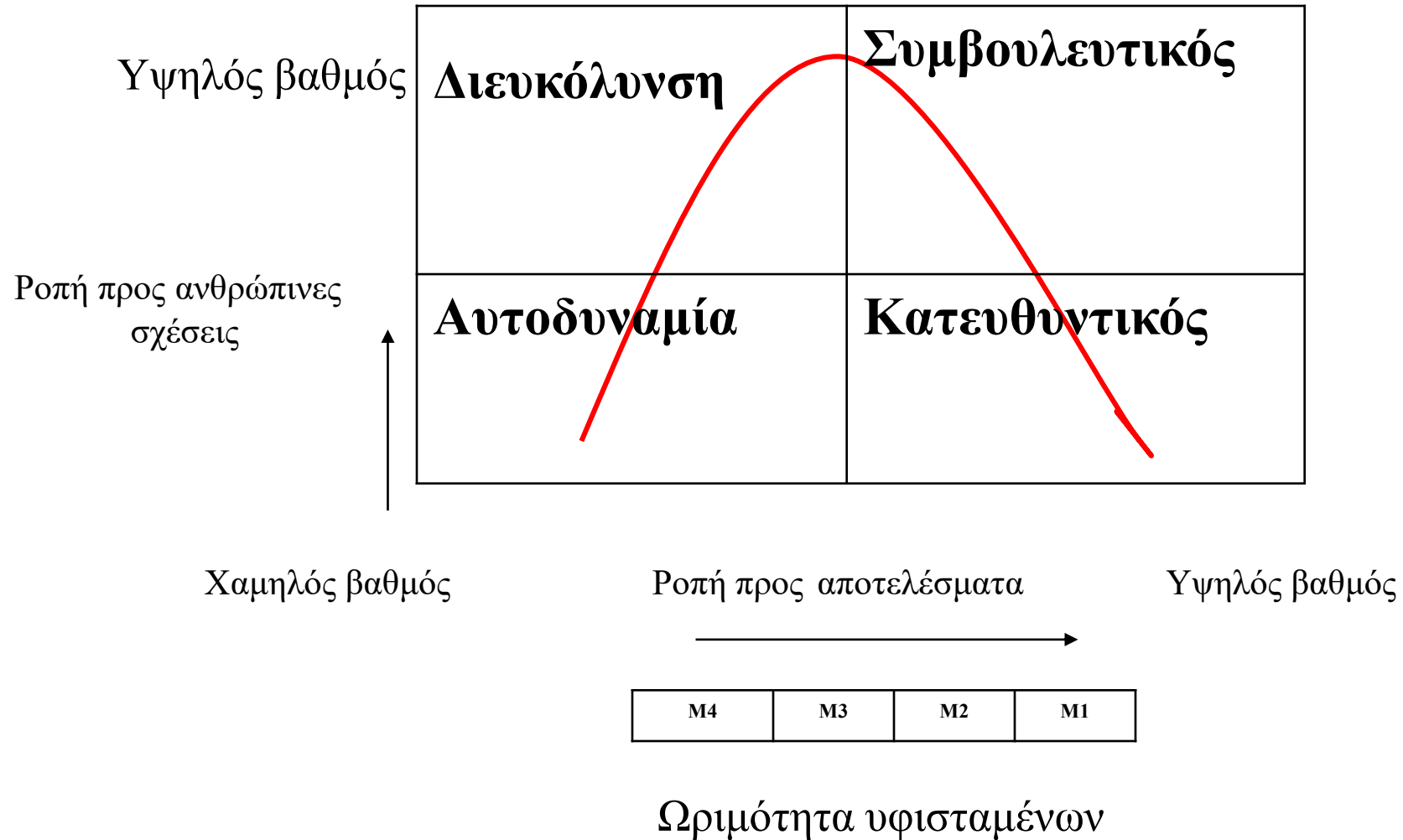

ΗΓΕΣΙΑ – ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Αποτελεσματικοί διευθυντές
 - Επικοινωνία – Καθρεφτικές σχέσεις
 - Λήψη απόφασης (ποιους εμπλέκουν)
 - Επίλυση συγκρούσεων
 - Κατανεμημένη Ηγεσία – κίνητρα (όχι ιεραρχική προσέγγιση)
 - Επένδυση στο συναισθηματικό κεφάλαιο του σχολείου
 - Υποστήριξη, κατανόηση και αναγνώριση των ιδιαίτερων **αναγκών** και ιδιαιτεροτήτων του προσωπικού (Fullan, 2020).

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΗΓΕΣΙΑΣ

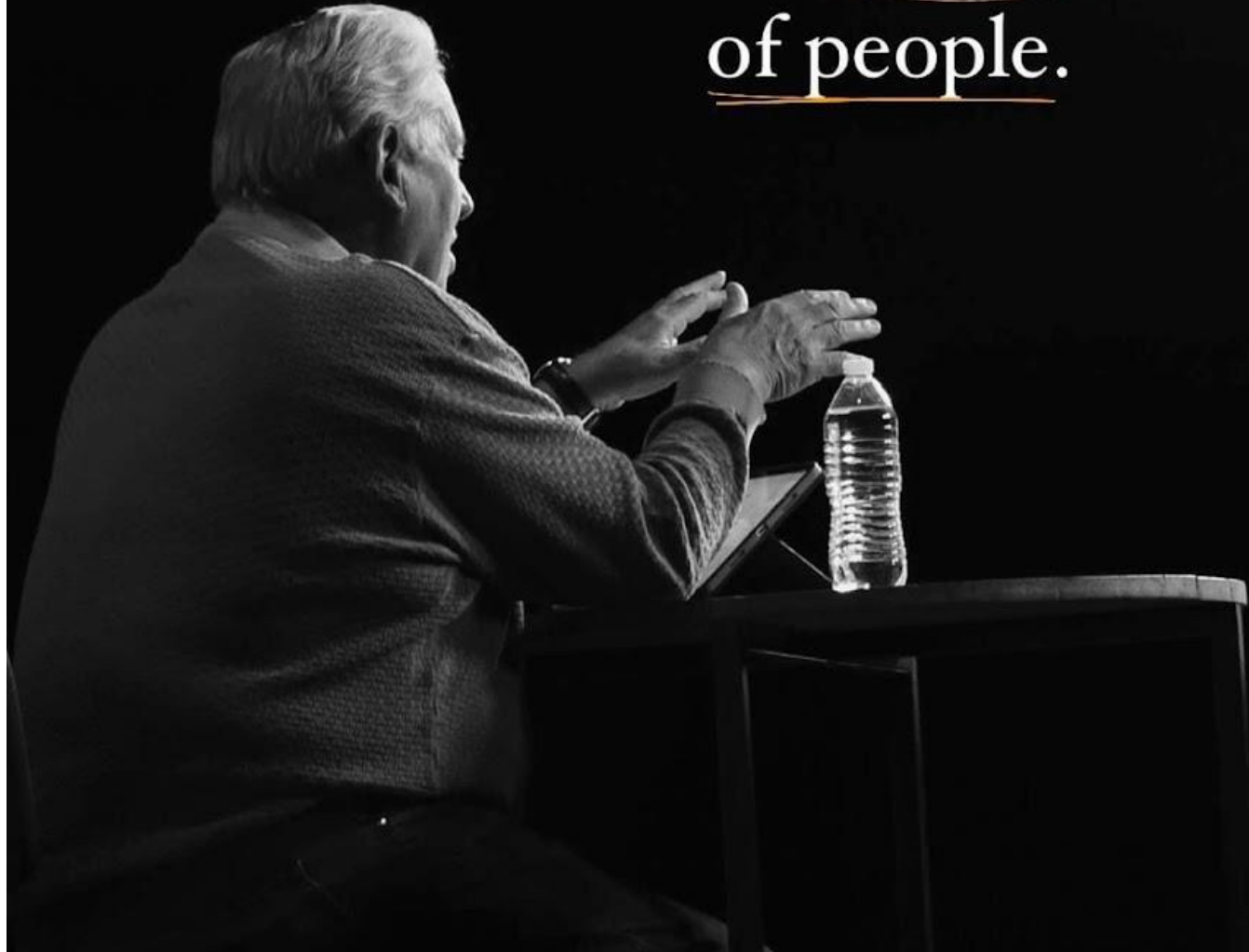
Η Θεωρία του «Κύκλου της Ζωής» των Hersey & Blanchard (1988)

Δύναμη θέσης vs Δύναμη ειδικού

The best leaders
are readers
of people.

ΗΓΕΣΙΑ

Ηθική ηγεσία

❄ Σημασία ύπαρξης πυρήνα αξιών

Παιδαγωγική ηγεσία

- Έμφαση στη διδασκαλία και στη μάθηση
- Συνδιδασκαλίες
- Κουλτούρα αλληλοπαρακολούθησης διδασκαλίας
- Αναστοχασμός
- Επιμόρφωση
 - Εκπαιδευτικών
 - Γονιών
 - Μαθητών

Μετασχηματιστική Ηγεσία

🔹 Όραμα και έμπνευση

- 🔹 Ο ηγέτης δημιουργεί και επικοινωνεί ένα σαφές και ελκυστικό όραμα.
- 🔹 Εμπνέει τους ακολούθους να πιστέψουν στις δυνατότητές τους.

🔹 Πνευματική διέγερση (Intellectual Stimulation)

- 🔹 Προκαλεί το προσωπικό να σκέφτονται δημιουργικά και να αμφισβητούν το κατεστημένο.
- 🔹 Ενθαρρύνει την καινοτομία και την επίλυση προβλημάτων.

🔹 Ατομική υποστήριξη (Individualized Consideration)

- 🔹 Δείχνει προσωπικό ενδιαφέρον για τις ανάγκες, τα ταλέντα και τις φιλοδοξίες του προσωπικού.
- 🔹 Παρέχει καθοδήγηση και ενίσχυση της αυτονομίας τους.

🔹 Χαρισματική επιρροή (Idealized Influence)

- 🔹 Ο ηγέτης λειτουργεί ως πρότυπο ηθικής και ακεραιότητας.
- 🔹 Εμπνέει εμπιστοσύνη και δέσμευση στους ακολούθους.

🔹 Έμφαση στη διαχείριση της αλλαγής

🔹 Αλλαγή κουλτούρας (δύσκολη διαδικασία – χρόνο)

ΣΥΜΠΟΝΕΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ (COMPASSIONATE LEADERSHIP)

- Καινούριο στυλ ηγεσίας

- ευαισθησία
- κατανόηση
- συμπόνια
- σεβασμός
- στήριξη
- ενθάρρυνση
- ενσυναίσθηση
- επικοινωνία

- **Θετικό κλίμα** - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (Östergård, Svensson, & Persson, 2023; Ramachandran, Gratz, & Bird, 2023)

Συμπονετική Ηγεσία.....

«Προσδιορίζεται ως **σύνθετη πρακτική**, η εφαρμογή της οποίας επαφίεται

στην ικανότητα των ηγετών να **παρατηρούν** σημάδια **της δυσφορίας** των υφισταμένων, να **συμπάσχουν** με **τις επώδυνες εμπειρίες που βιώνουν**, να **αξιολογούν** το (εργασιακό) περιβάλλον και να **ανταποκρίνονται** με σκοπό τη διατήρηση, δημιουργία και την αναπλήρωση των (απαιτούμενων) **πόρων που ανακουφίζουν τον πόνο τους**» (Simpson et al, 2022:339)

Συμπονετική Ηγεσία....

- Ενδεικτικά, επισημαίνονται τα ακόλουθα:
 - **Δημιουργία Θετικού Κλίματος:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ότι οι ανησυχίες και οι ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη. Ένα θετικό κλίμα στην εκπαιδευτική ομάδα ενθαρρύνει τη συνεργασία και την ανοικτή επικοινωνία
 - **Ανάπτυξη Αυτοπεποίθησης:** Η συμπονετική ηγεσία βοηθά τους εκπαιδευτικούς να νιώθουν ότι έχουν την υποστήριξη τους από τους διευθυντές ή τους προϊσταμένους τους, που ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους και την επιτυχία τους
 - **Ανάπτυξη Δυνατοτήτων:** Οι εκπαιδευτικοί που αντιμετωπίζονται με συμπόνια και κατανόηση έχουν την τάση να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους περισσότερο, καθώς αισθάνονται ότι οι προσπάθειές τους αναγνωρίζονται.
 - **Διαχείριση Άγχους και Κόπωσης:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται πιο έτοιμοι να διαχειριστούν το άγχος και την κόπωση που προκύπτουν από την εργασία τους
 - **Ανάπτυξη Επαγγελματικής Αυτοεκτίμησης:** Μέσω της συμπονετικής ηγεσίας, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να αναλύσουν τις προσωπικές τους ανάγκες και να αναπτύξουν στρατηγικές για τη βελτίωση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων
- Συμπονετική ηγεσία - **ευ ζην των εκπαιδευτικών**

ΕΥ ΖΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

1. Be active
1. Connect
2. Give
3. Take notice
4. Keep learning

Καλές πρακτικές Συμπονετικής Ηγεσίας

- Δ1: «Θα πρέπει να αξιοποιείς τα κατάλληλα άτομα...Αλλά για να γίνει αυτό, **πρέπει να ξέρεις πολύ καλά το προσωπικό σου**»

Δυνατότητες

- Αξιοποίηση στο μέγιστο των δυνατοτήτων του καθενός
- Δ2: «**Εστιάζω στο θετικό του καθενός...** Για παράδειγμα, εκπαιδευτικός που είναι αδύνατος, αλλά φιλότιμος...θα το πω μπροστά στους άλλους...*Ευχαριστώ τον Μάρκο που ανέλαβε να κάνει*»
- **Σαφήνεια ρόλων** - Ποιος θα αναλάβει τι
 - Δ3: «όχι με πίεση, αλλιώς δεν θα αποδώσει...»
 - Δ1 « ...κατανομή τμημάτων – προτεραιότητα στην επιλογή τμήματος οι νέοι συνάδελφοι..να μη νιώσουν ότι έρχονται 2^{οι}...»
- Οι νέοι συνάδελφοι να συνεργαστούν μεταξύ τους – και με άτομα που έχουν τις δυνατότητες
- **ΠΡΟΣΟΧΗ, ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΙΩ ΤΑ ΔΥΝΑΤΑ ΜΟΥ ΧΑΡΤΙΑ!!!**

Καλές πρακτικές Συμπονετικής Ηγεσίας

• Θετικό κλίμα

- Συζήτηση – σεβασμός - διάλογος
- Επιμόρφωση:
 - Αλληλοεπιμόρφωση – Καλές πρακτικές σε συνεδρία προσωπικού
 - Αλλαγή στο Πρόγραμμα (Διευκολύνσεις, παραχώρηση μαθημάτων του Διευθυντή αν χρειάζεται ή κάλυψη κενών από Διεύθυνση)
- Συνδιδασκαλίες
- Αλληλοπαρακολούθηση διδασκαλίας
- Έξοδοι
- Πρωινός περίπατος Διευθυντή
- Διαλείμματα (Διεύθυνση και προσωπικό μαζί)
- Σωστή **επικοινωνία**

- **Αυτοπεποίθηση**

- **Θετική ενίσχυση – Μπράβο/ Ευχαριστώ** στην ολομέλεια συλλόγου, σε συγκεντρώσεις μπροστά στους μαθητές, κίτρινες κάρτες για εκπαιδευτικούς και μαθητές

- Δ2: «Οι εκπαιδευτικοί θέλουν αναγνώριση για το τι κάνουν...Θέλουν επιβράβευση...θέλουν χειροκρότημα...Ευχαριστώ **ονομαστικά** τον κάθε εκπαιδευτικό (στις συγκεντρώσεις, στις συνεδρίες, μπροστά στους γονείς...*Ευχαριστίες στην κ. Έλενα που βοήθησε την κ. Μαρία να κάνουν μαζί ...*»

- **Κουλτούρα Παρατήρησης Διδασκαλίας**

- Δ3: «Σημαντικό να υπάρχει συνεργασία και αλληλοσεβασμός μεταξύ των συναδέλφων...Δεν χτίζεται (η κουλτούρα), αν ο καθένας μας αναζητά το λάθος... κάτι θετικό (στις αναστοχαστικές συναντήσεις) για να στηρίξουμε τον συνάδελφο...»

19:25
Συνάδελφοί μου, καλησπέρα!

Αύριο επιστρέφω πίσω στο σχολείο, στην όμορφη παρέα μας!!

■ Νιώθω την ανάγκη να πω ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ σε όλους για όλα όσα προσφέρατε ως ομάδα, αλλά και ο καθένας ξεχωριστά, τόσο σε εμένα σε προσωπικό επίπεδο, αλλά και στη Σχολική μας Μονάδα, αυτό το χρονικό διάστημα που απουσίαζα!!

■ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ την [redacted] και την [redacted] δύο ΒΔ, δύο υπέροχους ανθρώπους και εξαιρετους συνεργάτες που διοίκησαν επάξια το σχολείο όλο αυτό το χρονικό διάστημα!!

Na είστε όλοι καλά!! ❤️

Ευχαριστώ 😊😊

19:41 ✓

6/3/24

Συνάδελφοί μου, καλή σας μέρα!

Σας ενημερώνω ότι αύριο Δευτέρα, ΔΕΝ θα πραγματοποιηθεί Συνεδρία Προσωπικού. Σας τη χαρίζω, γιατί το αξίζετε, τόσο για το πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίας, όσο και για την εργατικότητά σας που επιδεικνύετε συνεχώς!! Στις 13:05, μπορείτε όλοι να πάτε στο καλό!! 😊👉

- Επικοινωνία

- Εχεμύθεια

- Δ2: «**Κανείς συνάδελφος δεν ξέρει τι περνά ο άλλος.** Έρχονται, μου λένε τι έχουν, αλλά ξέρουν ότι δεν θα το μοιραστώ με κανένα. Θα κάνουμε τις διευκολύνσεις που χρειάζονται, αλλά κανείς δεν θα ρωτήσει και δεν θα μάθει για τον άλλο»)

- Δ2: «Είμαι **φίλος με τους συναδέλφους** και μετά η Διευθύντριά τους..αλλά είμαι ξεκάθαρη στην εφαρμογή και τήρηση των κανονισμών»

- Εμπιστοσύνη

- Ειρηνοποιός

- Επίλυση συγκρούσεων

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

«Αν δεν μπορείς να
επικοινωνήσεις
αποτελεσματικά...

Μη δοκιμάσεις να γίνεις
Ηγέτης....»

Εμπόδια στην επικοινωνία (1)

- **ΔΕΝ ακούμε!!**

Εμπόδια στην επικοινωνία (2)

- Εντολές και διαταγές
- **Απειλές**
- **Ηθικολογίες**
- Κριτική
- Κατηγορία
- **Χαρακτηρισμοί**
- Ταπεινώσεις
- **Ερμηνείες**
- Ανάκριση

Εμπόδια στην επικοινωνία (3)

- **Δύσκολο και δυσνόητο λεξιλόγιο**
- Μεγάλη ταχύτητα προφοράς μηνυμάτων
- Ασαφή μηνύματα.
- Κακή αποκωδικοποίηση μηνύματος
- Θόρυβοι
- Κόπωση πομπού/ δέκτη
- Έλλειψη ενδιαφέροντος – απροθυμίας δέκτη για επικοινωνία
- **Συναισθηματική φόρτιση**
- **Τόπος, χρόνος**

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

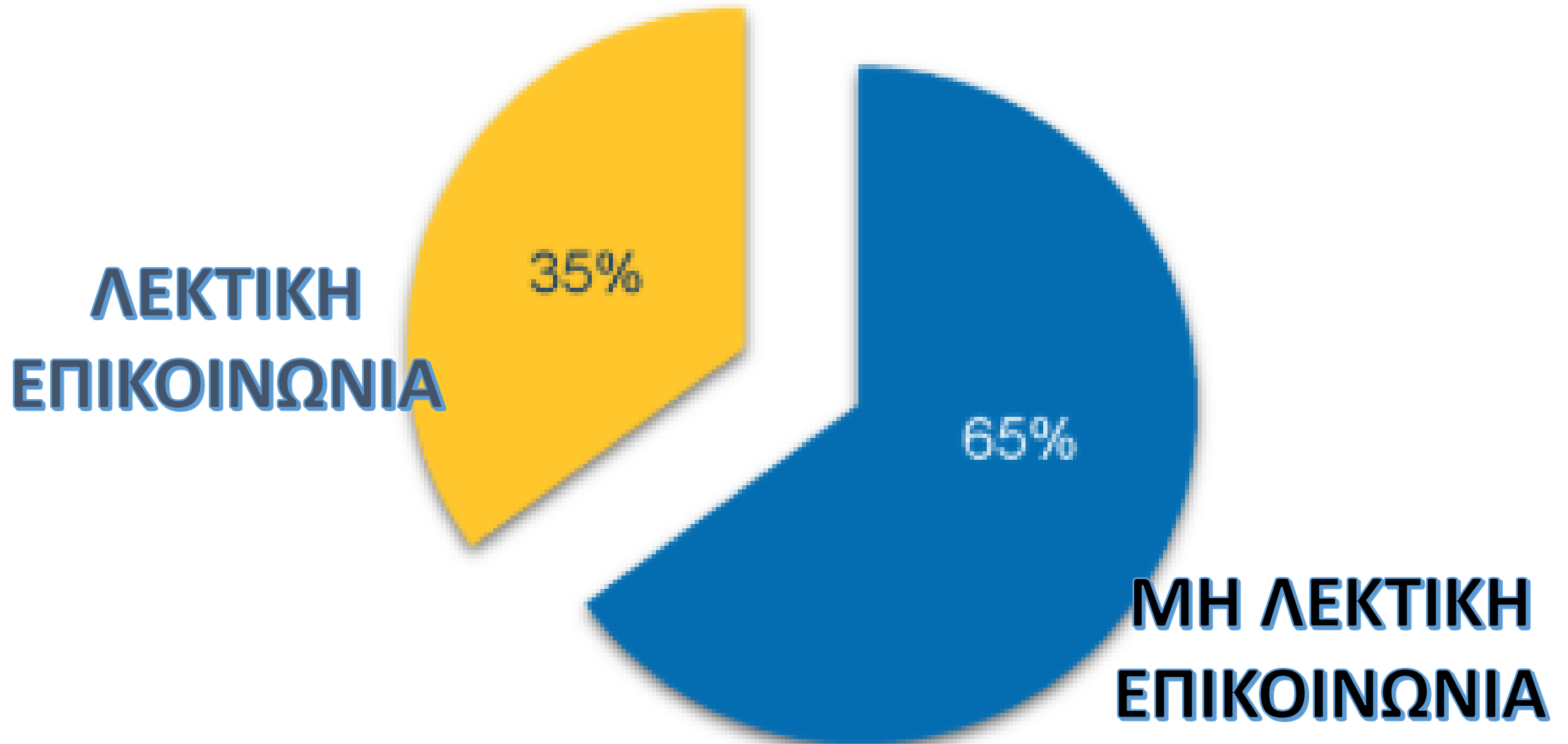
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΛΕΚΤΙΚΗ

Ο ΛΟΓΟΣ

ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Χρόνος

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Συναισθηματική νοημοσύνη

ελέγχω και αναγνωρίζω τα δικά μου συναισθήματα

αναγνωρίζω και διαχειρίζομαι τα συναισθήματα των άλλων – ενσυναίσθηση

Ανάπτυξη Εμπιστοσύνης

Εμπιστοσύνη = Αξιοπιστία + Συνέπεια + Οικειότητα*
Προσωπικός προσανατολισμός

Οικειότητα = Ενσυναίσθηση + Διαφάνεια

Ενσυναίσθηση

- Χωρίς όμως να ταυτιζόμαστε.
 - Η ταύτιση οδηγεί σε δική μας **ψυχική εξάντληση**.
- **Ενεργός ακρόαση**
- Όταν μοιραζόμαστε κάτι δύσκολο με κάποιον, δε θέλουμε να μας το ομορφύνει... **ΘΕΛΟΥΜΕ ΠΡΩΤΙΣΤΩΣ ΝΑ ΜΑΣ ΑΚΟΥΣΕΙ!!!**

«Δεν ξέρω τί να σου πω, όμως χαίρομαι που το μοιράστηκες μαζί μου».

Συμπάσχουμε και βρίσκουμε λύσεις, σε όλα τα ζητήματα που προκύπτουν...

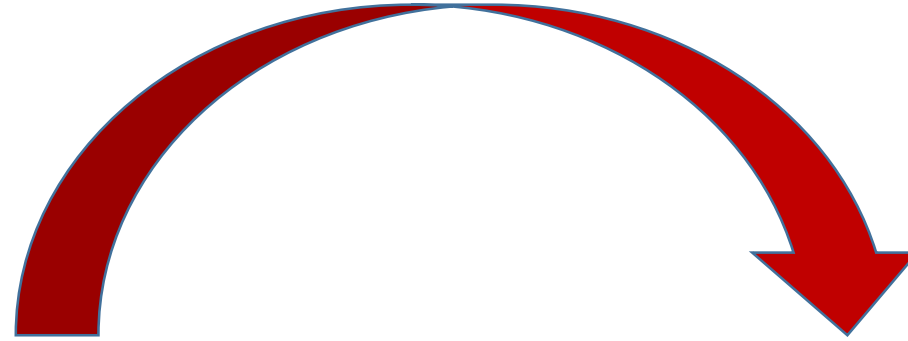
- Π.χ. Εκπαιδευτικός αγχώθηκε γιατί συγκρούστηκε λεκτικά με γονιό...

Ανεπίσημη επικοινωνία

Ενδοπροσωπική επικοινωνία

Πρέπει να είστε σε θέση να επικοινωνείτε **με τον εαυτό σας** πριν επικοινωνήσετε με τους άλλους.

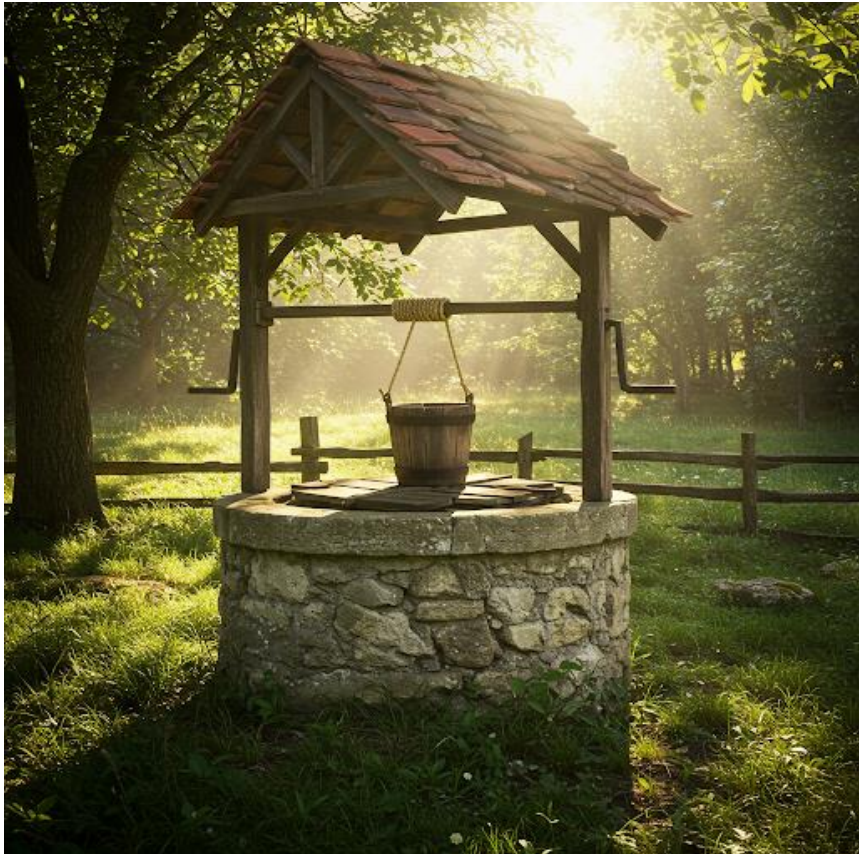

Διαπροσωπική επικοινωνία

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ...

- Σε ένα πηγάδι, για να μπορέσεις να δεις το **πρόσωπό σου** – το νερό πρέπει να είναι ήρεμο και γαλήνιο

- Αν έστω μια πετρούλα, μια πεταλούδα ταραξεί τα νερά του πηγαδιού, τότε χάνεται η εικόνα σου...

- Έτσι και η **ZΩΗ**....
- Αν δεν ηρεμήσεις, αν δεν ζήσεις λίγο μέσα στην ησυχία, δεν θα γνωρίσεις ποτέ **τον εαυτό σου**...

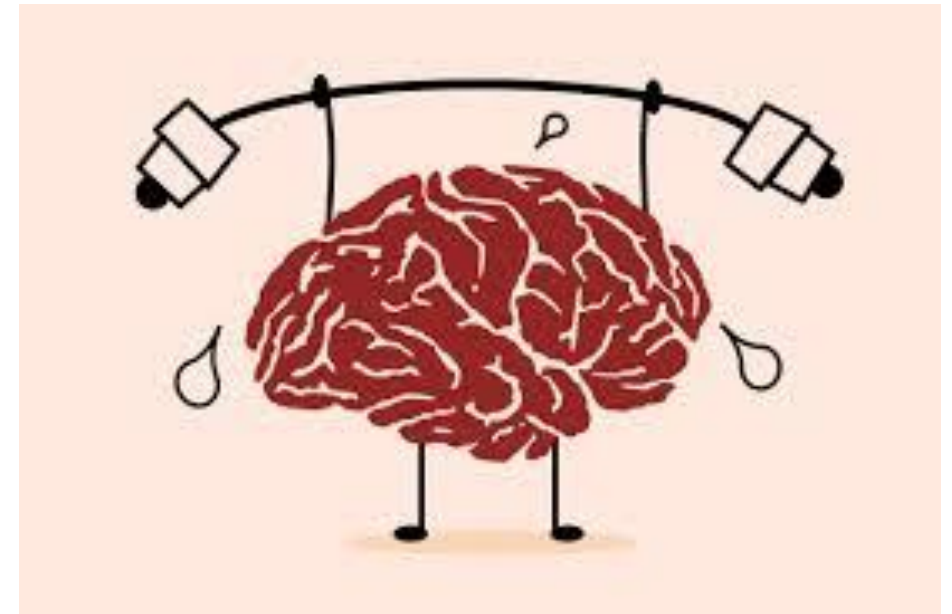

www.facebook.com/GreekBurger

**ΨΥΧΙΚΗ
ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ**

ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

- **Ικανότητα να ανακάμπτουμε από δυσκολίες**
- **Διαχείριση άγχους και θλίψης**
- **Ψυχραιμία**
- **Αισιοδοξία**
- **Επανεκκίνηση μετά από «πτώση»**

F - E - A - R

HAS TWO MEANINGS:

Forget Everything And Run

or

Face Everything And Rise.

THE CHOICE IS YOURS.

Νηνεμία ψυχής και νόησης

- Η αναζήτηση της ψυχικής μας ηρεμίας - είναι μέσα μας και πουθενά αλλού.

*Η ευτυχία δεν
βρίσκεται στα
πλούτη, αλλά στην
ηρεμία της ψυχής
(Αριστοτέλης)*

“Η ευτυχία είναι πράγμα απλό και λιτοδίαιτο —ένα ποτήρι κρασί, ένα κάστανο, ένα φτωχικό μαγκαλάκι, η βουή της θάλασσας... Τίποτα άλλο...”

Νίκος Καζαντζάκης

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΠΑΘΗΤΙΚΗ

ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ

- **Επικοινωνία - Συντονισμός**

- **Πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία**

- Viber group εκπαιδευτικών
- Viber group για ανακοινώσεις
- Emails
- Χρονοδιαγράμματα - ρεαλιστικά
- Google Calendar – όλες οι δράσεις του σχολείου
- Google Calendar – ραντεβού με γονείς
- Google Calendar – για διευκολύνσεις εκπαιδευτικών (αλλαγές/ όταν απουσιάζει κάποιος, η παιδονομία και τα μαθήματα μετακινούνται, για να μην επιβαρύνεται κανείς)
- Παιδονομία – εφημέρευση (αλλάζουν συνεχώς οι ομάδες εκπαιδευτικών, να αλληλεπιδρούν όλοι με όλους)
- 2^η γραμμή τηλεφώνου – ασύρματο τηλέφωνο για να μιλούν οι εκπαιδευτικοί στον χώρο που αυτοί επιθυμούν
- Σχέδιο δράσης – εμπλοκή όλων – κοινή συμφωνία

Συνάδελφοί μου, καλή σας μέρα!

Μια Ευγενική Παράκληση:
Σας παρακαλώ πολύ,
προσπαθήστε να είστε ΟΛΟΙ
ΠΑΡΟΝΤΕΣ στην προσεχή
Συνεδρία Προσωπικού, τη
ΔΕΥΤΕΡΑ, 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024!!

Είναι ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ να
παρευρισκόμαστε ΟΛΗ Η ΟΜΑΔΑ,
γιατί η επόμενη Συνεδρία
Προσωπικού θα πραγματοποιηθεί
μετά από ένα μήνα, Δευτέρα 8
Απριλίου, λόγω των τριών
δημοσίων αργιών!!

Ευχαριστώ.

Καλό Σαββατοκύριακο με
χαμόγελο και υγεία!!! 😊 😘

11.12 ✓

- **Ειρηνοποιός – Επίλυση συγκρούσεων**

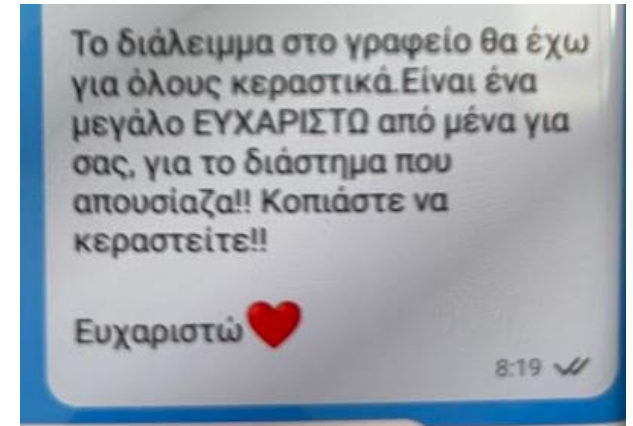
- Συγκρούσεις – Ανταγωνιστικό κλίμα μερικές φορές
- **Διαχείριση θυμού**
- Δ3: «Προσπαθώ να μην πάρω θέση υπέρ του ενός ή του άλλου. Καλώ τον **καθένα κατ' ιδίαν** και του αναδεικνύω το θετικό στη δουλειά του (πολύ συγκεκριμένα...μιλώ με γεγονότα) κι επισημαίνω πόσο σημαντική είναι η συνεργασία μεταξύ τους...προσπαθώ να αποκλιμακώσω την ένταση και να δείξω ότι η προσφορά του καθενός είναι σημαντική...Μετά θα καλέσω και **τους δυο** για να ξεκαθαρίσουμε πώς προχωρούμε, ποιες είναι οι εισηγήσεις τους...»
- Δ1: «Να **ακούσω** και τους δυο **ξεχωριστά**...να μιλήσω ξεχωριστά αρχικά με τον καθένα...Περνούμε πολύ χρόνο στον χώρο εργασίας μας...δεν μπορούμε να είμαστε στεναχωρημένοι...δεν κάνω τις δικές μου **ερμηνείες**..»
- Δ3: «Προσπαθώ να έχω **ενσυναίσθηση**, να τους καταλάβω γιατί συγκρούστηκαν, γιατί νιώθουν αδικημένοι..»

- Υπευθυνότητες – Πρωτοβουλίες

- Ομάδες συντονισμού – επιλέγουν οι ίδιοι οι συνάδελφοι - εναλλαγή
- Δ2: « Πρώτη βδομάδα της χρονιάς, γίνεται πολύ καλή **κατανομή**...ακούω τον καθένα ξεχωριστά και ζυγίζω τα δεδομένα που έχω μπροστά μου...αποφασίζουν μόνοι τους οι συνάδελφοι πού θέλουν να εμπλακούν»
- Δ3: «**Δεν πιέζω κανένα να κάνει κάτι που δεν θέλει...αν δεν θέλει, δεν θα αποδώσει..**»
- Δ3: «**Πάντα μαζί τους το διάλειμμα και η πόρτα του γραφείου μου πάντοτε ανοιχτή**...θα μου μιλήσουν (οι συνάδελφοι), θα μου πουν τις εισηγήσεις τους, θα τους ενθαρρύνω, **θα βρω το θετικό και θα εμπλουτίσω την εισήγησή τους....**
- Δ3: «Βλέπω από κοντά τι πρωτοβουλίες αναλαμβάνουν και προσπαθώ να τους βοηθήσω να προωθήσουν τον βασικό μας στόχο, σε σχέση με αυτό που οι ίδιοι θέλουν...Να μη φανεί ότι εγώ επιβάλλω μια δράση, γιατί αυτό θα φέρει αντίδραση»

- **Ευ Ζην: Χαρούμενα παιδιά – Χαρούμενοι εκπαιδευτικοί**

- Παιχνίδια διαλείμματος
- Πρωινός περίπατος στις τάξεις
- Πολύχρωμες μέρες
- Πικ νικ
- Κάρτες αγάπης (για παιδιά κι εκπαιδευτικούς) - εξαργύρωση
- Εκπλήξεις - Μήνας εκπλήξεων
- Έξοδοι
- Κεραστικά
- Διαλείμματα
 - Δ1: «Το **διάλειμμα** είμαι πάντοτε με το προσωπικό μου...τους είπα από την αρχή, ότι στα διαλείμματα είναι καλό να μιλάμε για τις οικογένειές μας και όχι για το σχολείο..»
 - Δ2: «Τα **διαλείμματα** είμαι πάντοτε μαζί τους...σημαντικό να περνάμε χρόνο μαζί...»
 - Δ3: « Το **διάλειμμα** είμαι πάντα μαζί τους και η πόρτα του γραφείου μου είναι πάντοτε ανοιχτή..»
- Δ2: «Με **καλοσύνη, αγάπη, χαμόγελο** να λύνουμε τα προβλήματα...Οφείλω να τους χαρίσω το πιο πλατύ μου χαμόγελο...μια αγκαλιά»

- **Διαχείριση άγχους και κόπωσης**

- **Διάλογος – Διαφάνεια – Σεβασμός**

- **«Ανοικτό» γραφείο**

- **Σεβασμός στις ανάγκες**

- Δ2: «Αν δεν είναι κάποιος καλά, θα κανονίσω να φύγει χωρίς να τον δει κάποιος άλλος συνάδελφος...ξέρουν ότι είμαι δίπλα τους και τους στηρίζω, ακόμη και στους γονείς..»
- Δ1 « Προσπαθώ να διευκολύνω όλους, για όλες τις ανάγκες...κατανόηση στα θέλω των άλλων, αλλά θα βάλεις υπόψη το καλό του σχολείου..»
- Δ1 « **Παιδί**, Συνάδελφοι, Γονείς, Υπόλοιπο προσωπικό και στο τέλος ο εαυτός μας ως Διευθυντής...»

- **Ευελιξία**

- Δ2 «Αν έχουν κάτι (π.χ Επιμόρφωση) και θα φύγουν στις 9.30πμ, μπορεί να τους πω να μην έρθουν καθόλου..»
- Δ2 « Όχι κουτσομπολιά, όχι κλίκες και ευνοούμενους...ΟΛΟΙ είναι σημαντικοί, όλοι έχουν κάτι να προσφέρουν»

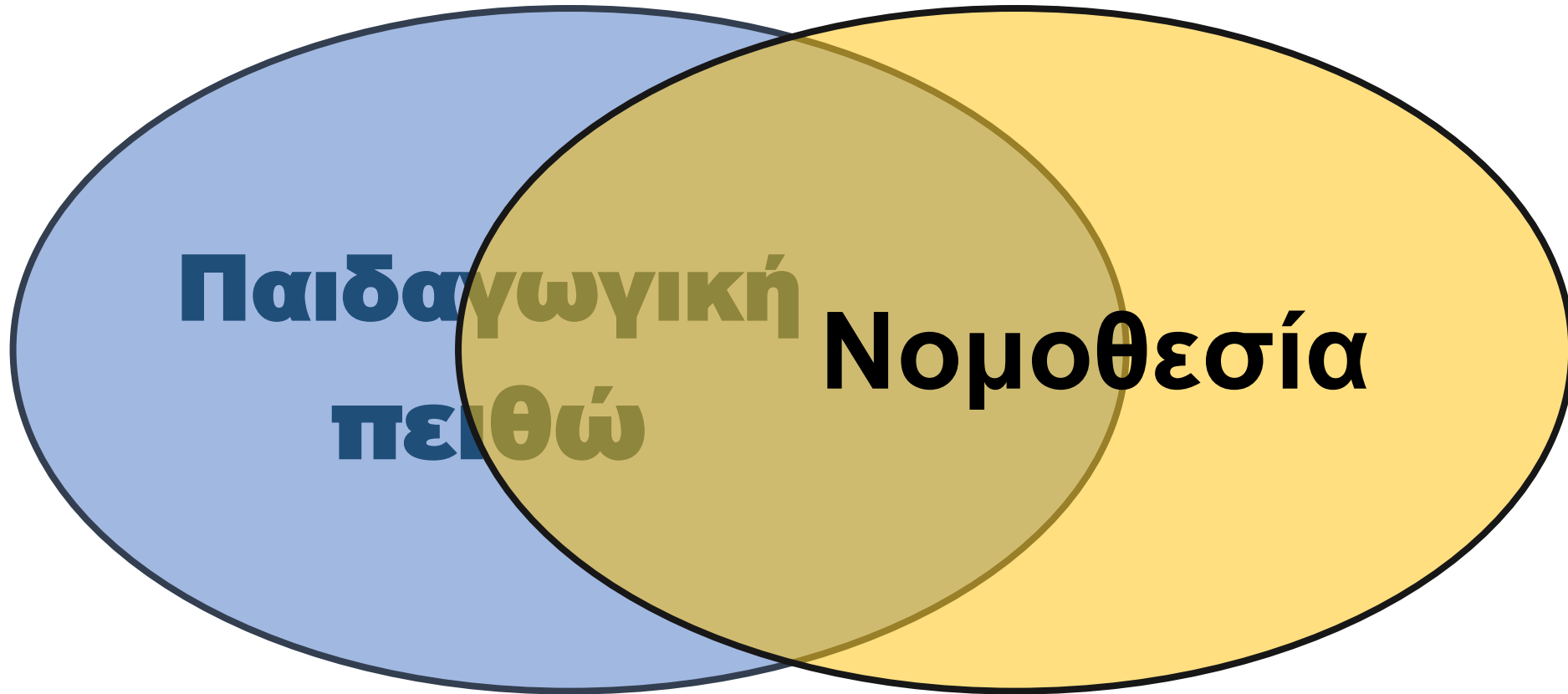
- **Αποδεκτό το λάθος**

- Δ2 «Αν κάνουμε λάθη, να βρούμε τη λύση και να το διορθώσουμε...όποιος δουλεύει, κάνει λάθη...όλοι μας!»

- **Παιδαγωγική Πειθώ – Νομοθεσία**

- Δ1 «Η νομοθεσία ωφελεί πολλές φορές και φέρνει τα πράγματα σε ισορροπία...σε συνδυασμό πάντοτε με την παιδαγωγική πειθώ..»
- Δ2 « Ο ίδιος ο Διευθυντής πρέπει να κρατά τις ισορροπίες και να εφαρμόζει τους κανονισμούς...έρχομαι στην ώρα μου, δεν φεύγω όποτε θέλω...»

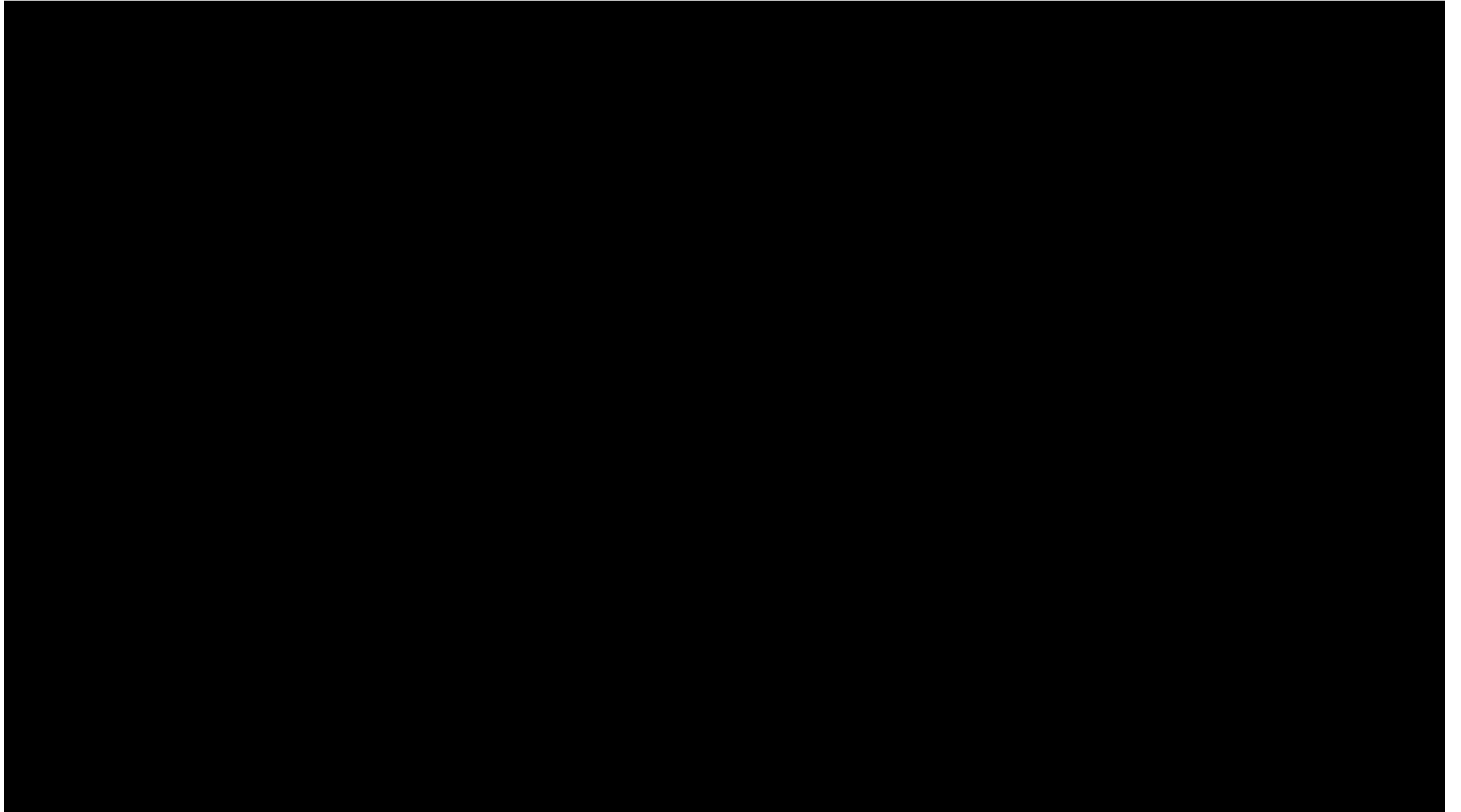
**Δεν παίρνω τα
πράγματα
προσωπικά.....**

Συχνό σφάλμα....αντανακλούμε **την εικόνα μας**
στους άλλους...

Στηρίξε αγάπη και
ας μην θερίσεις...
Έτσι, για να
μοσχοβοηθάει ο κόσμος!

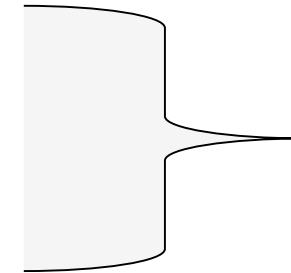
Θυμός!!!!

Θυμώνω όταν.....

Πώς νιώθω όταν θυμώνω.....

Ο θυμός είναι αντίδραση..

- Πολλές φορές αντιδρούμε και θυμώνουμε για κάτι πολύ μικρό και ασήμαντο.*
- Τι είναι αυτό που κάνει την αντίδραση ΤΟΟΟΣΟ μεγάλη;*

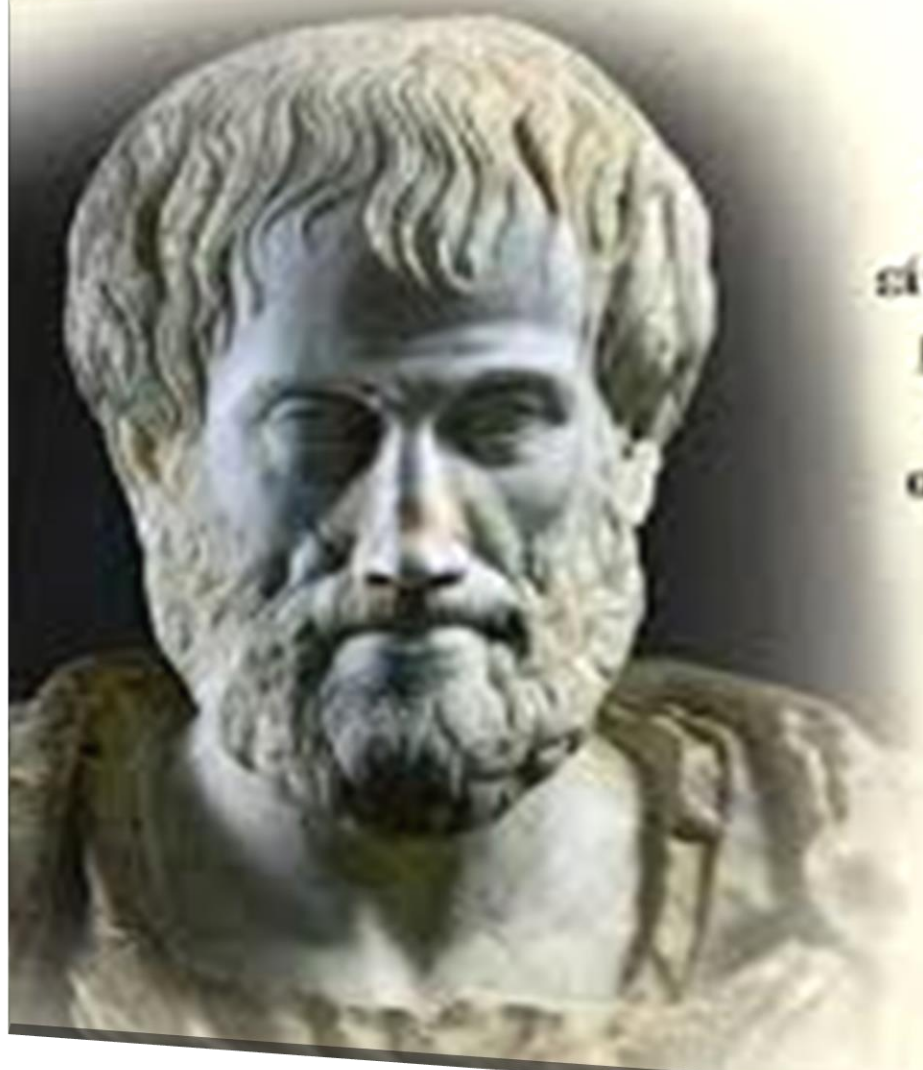

Η σκέψη και η
ερμηνεία....

3 ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ - 3Α:

- ΑΞΙΑ του ατόμου
- ΑΣΦΑΛΕΙΑ
- ΑΠΟΔΟΧΗ

Ο καθένας μπορεί να θυμώσει -αυτό είναι εύκολο. Αλλά το να θυμώσει κανείς με το σωστό άτομο, στο σωστό βαθμό και στη σωστή στιγμή, για τη σωστή αιτία και με το σωστό τρόπο -αυτό δεν είναι εύκολο.

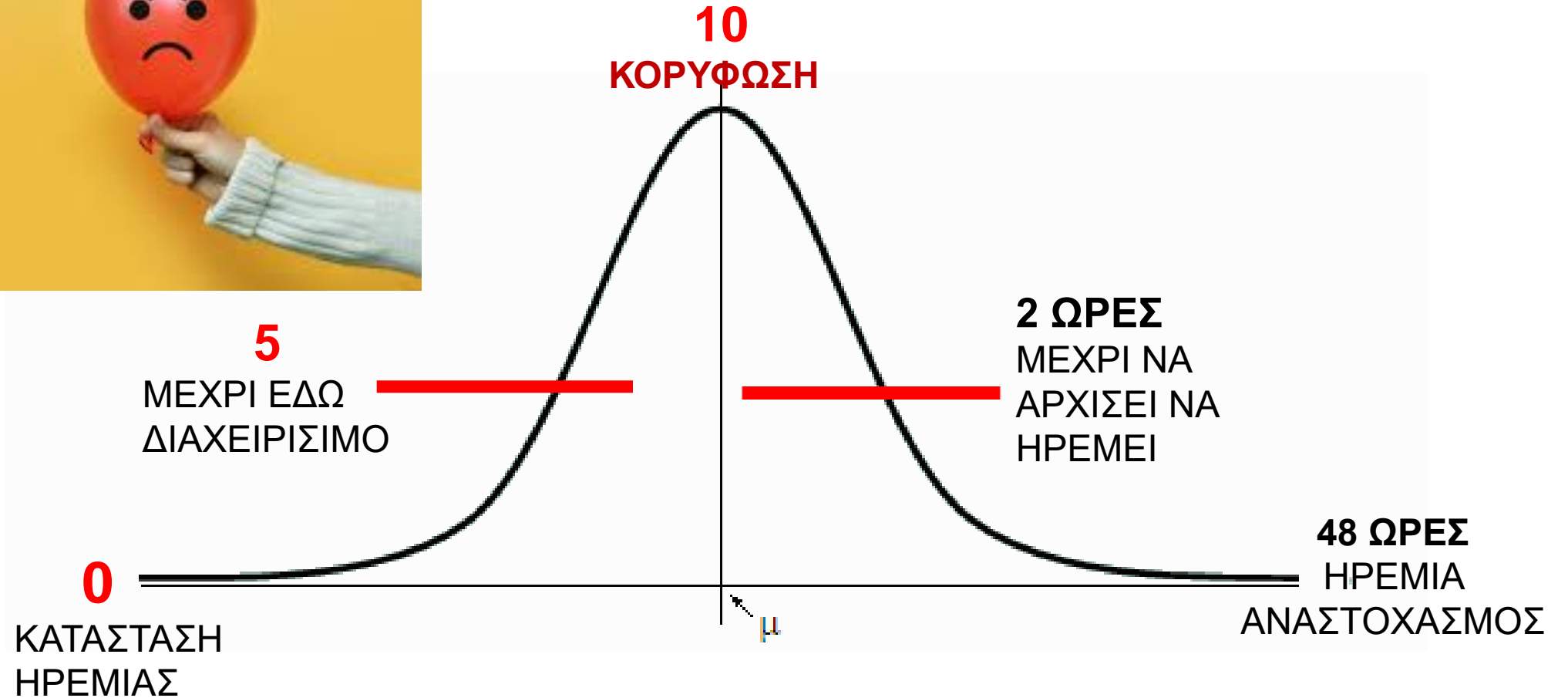
Αριστοτέλης, "Ηθικά Νικομάχεια"

- *Ο θυμός μπορεί να θεωρηθεί ως δευτερεύον συναίσθημα*
- *Πολλές φορές οι άνθρωποι «χρησιμοποιούν» τον θυμό για να κρύψουν:*
 - μελαγχολία
 - κατάθλιψη
 - άγχος
 - φόβο
 - ντροπή
 - ζήλεια
 - κόπωση
 -

Τι κρύβεται πίσω από τον ΘΥΜΟ;

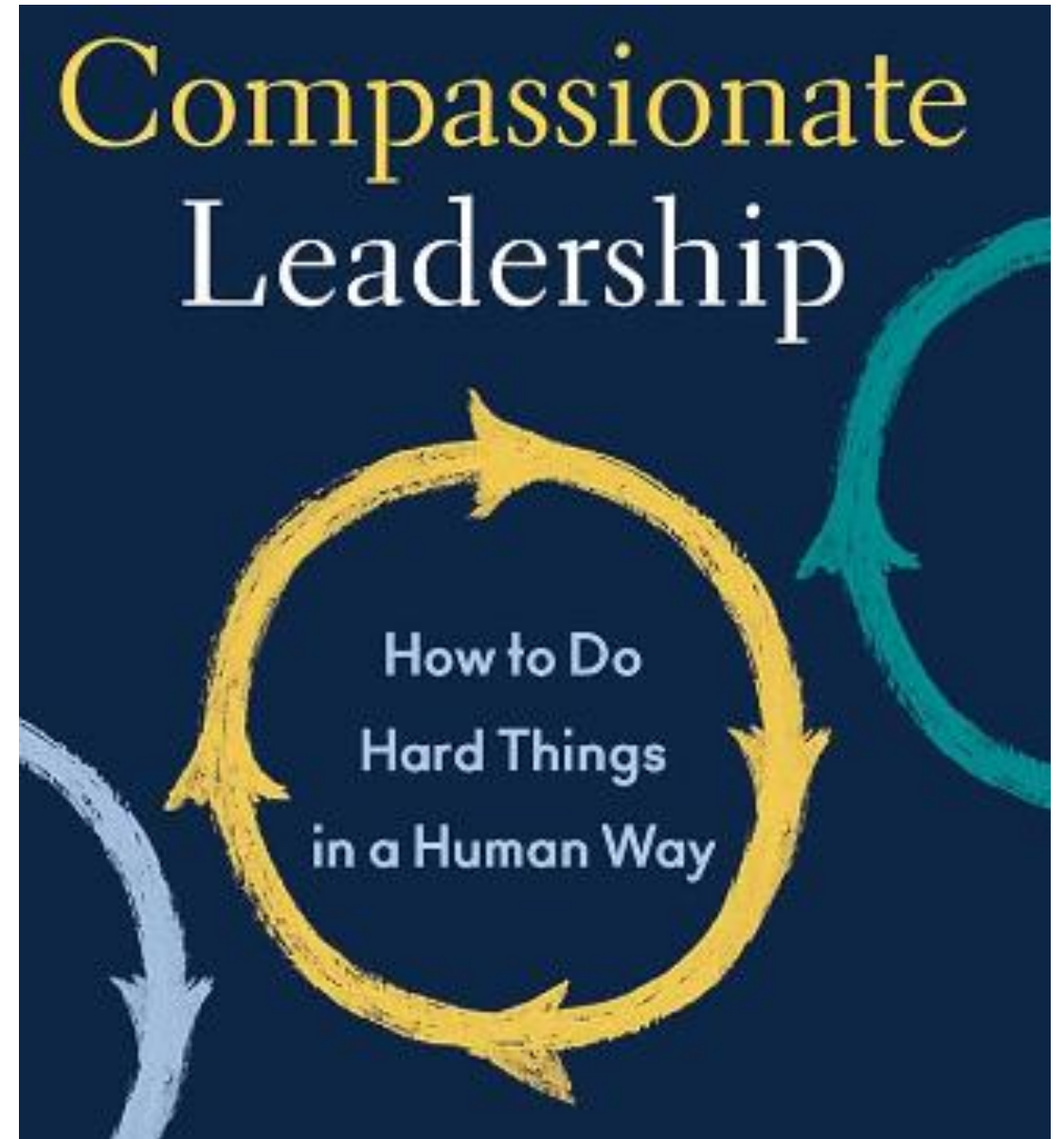

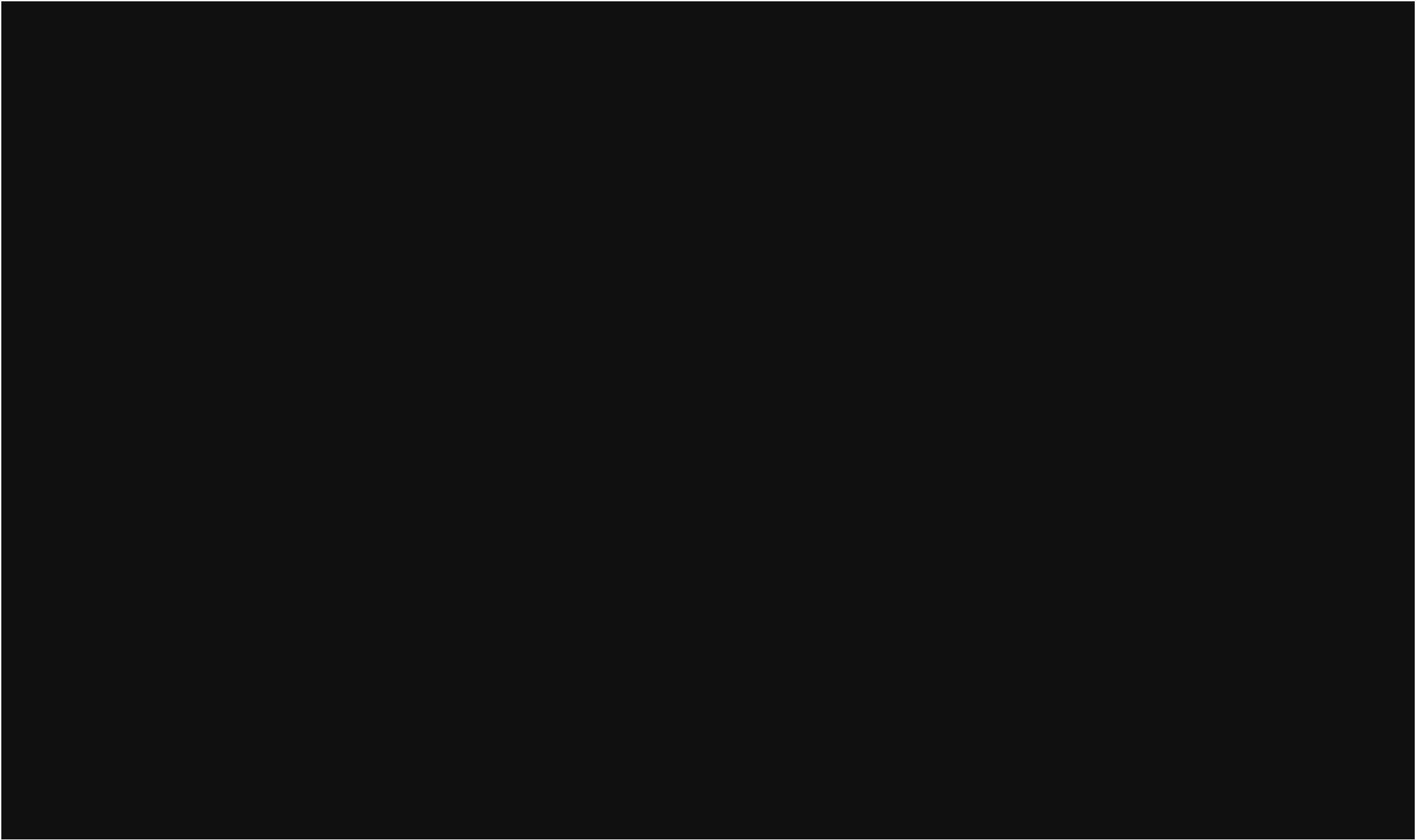
Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΤΟΥ ΘΥΜΟΥ

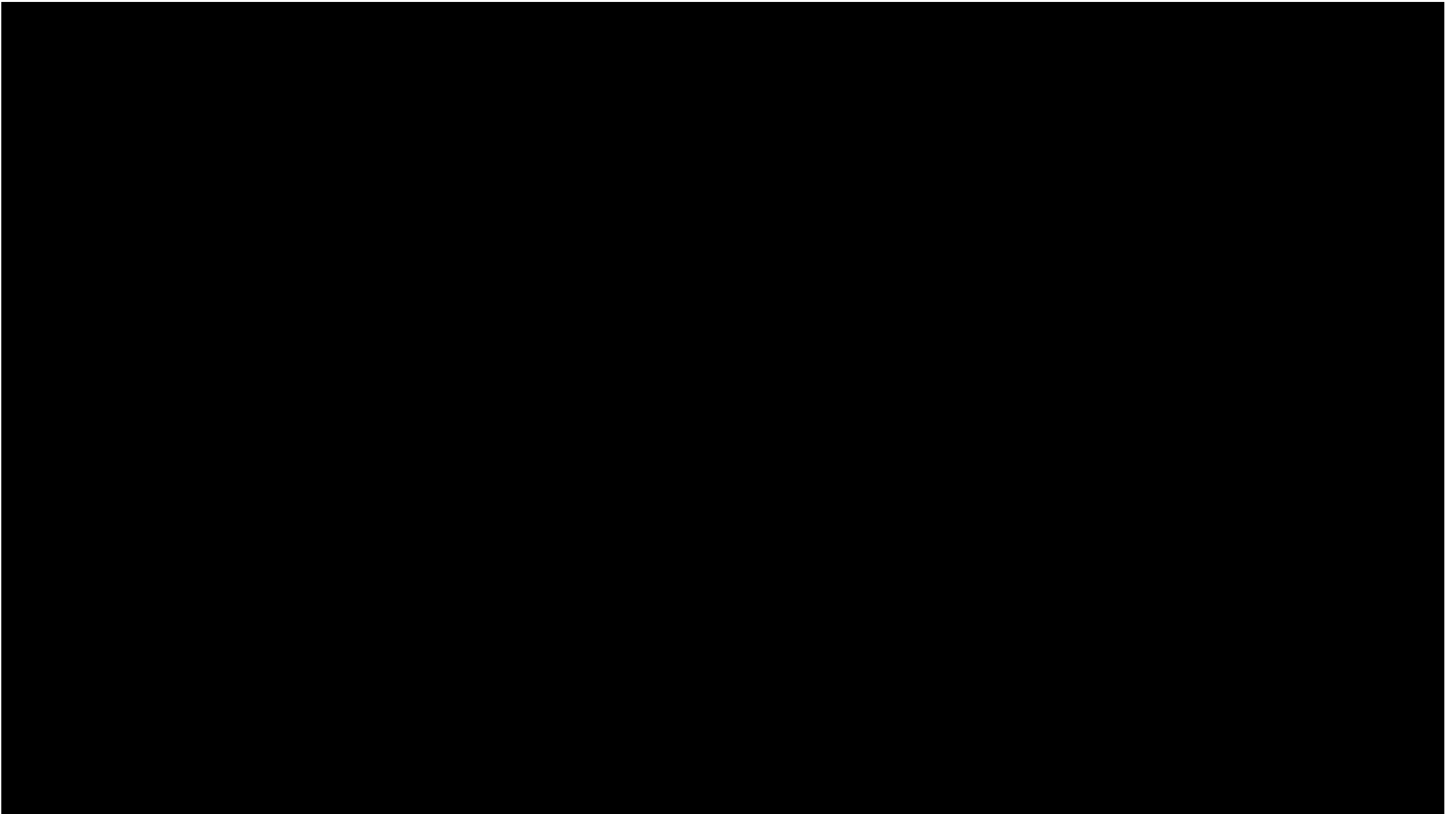

ΣΥΝΟΨΗ

- Συμπονετική Ηγεσία – το κλειδί για την ανάπτυξη θετικού κλίματος – βελτίωση μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Σχολική Πειθαρχία και Ασφαλές Σχολείο
- Στυλ Ηγεσίας που μπορεί να αναπτυχθεί από όλους
- Στήριξη, ανάπτυξη και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών

Αναφορές

- Atkins, P. W. B., & Parker, S. K. (2012). Understanding individual compassion in organizations: The role of appraisals and psychological flexibility. *Academy of Management Review*, 37(4), 524–546.
- Bear, G. G. (2010). *School discipline and self-discipline: A practical guide to promoting prosocial student behavior*. Guilford Press.
- Benevene, P., Buonomo, I., & West, M. (2022). Compassion and compassionate leadership in the workplace. *Frontiers in Psychology*, 13, 107468. doi: 10.3389/fpsyg.2022.107468
- Blodgett, C., & Lanigan, J. D. (2018). The association between adverse childhood experience (ACE) and school success. *School Psychology Quarterly*, 33(1), 137–146.
- Bush, T. (2018). *Theories of Educational Leadership and Management (5th ed.)*. SAGE Publications.
- Dahlen, E. R., & Deffenbacher, J. L. (2001). Anger management. In W. J. Lyddon & J. V. Jones, Jr. (Eds.), *Empirically supported cognitive therapies: Current and future applications* (p. 163–181). Springer Publishing Company.
- Espelage, D. L., Low, S. K., & Polanin, J. R. (2021). School climate and bullying behavior: A multilevel meta-analysis. *Youth & Society*, 53(5), 739–761.
- Frankl, V. (2021). *Το Νόημα της Ζωής*. Αθήνα: Ψυχογίος
- Fullan, M. (2020). *Nuance: Why Some Leaders Succeed and Others Fail*. Corwin.

Αναφορές

- George, J. M. (2000). Emotions and leadership: The role of emotional intelligence. *Human Relations*, 53, 1027-1055.
- Hallinger, P., & Heck, R. H. (2010). "Leadership for Learning: Does Collaborative Leadership Make a Difference in School Improvement?" *Educational Management Administration & Leadership*, 38(6), 654–678.
- Leithwood, K., & Jantzi, D. (2006). "Transformational School Leadership for Large-Scale Reform: Effects on Students, Teachers, and Their Classroom Practices." *School Effectiveness and School Improvement*, 17(2), 201–227.
- MacBeath, J. (2008). *Self-Evaluation in the Global Classroom*. Routledge.
- OECD (2013). *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*. OECD Publishing.
- Östergård, P., Svensson, G., & Persson, B. (2023). Understanding compassionate leadership. *British Journal of Healthcare Assistants*, 18(3), 104-109. doi: 10.12968/bjha.2024.18.3.104
- Ramachandran, V., Gratz, K., & Bird, A. (2023). *Compassionate leadership*. Taylor & Francis Online. doi: 10.1080/13632434.2023.2166223
- Smith Benjamin, L. (2018). *Interpersonal Reconstructive Therapy for Anger, Anxiety, and Depression: It's About Broken Hearts, Not Broken Brains*. American Psychological Association
- Tawwab, N.G. (2022). *Βάλε τα όριά σου. Ένας οδηγός για να κερδίσεις ξανά τον εαυτό σου*. Αθήνα: Διόπτρα
- Wachtel, T. (2016). *Defining Restorative*. International Institute for Restorative Practices.
- West, M., & Bailey, S. (2021). *Compassionate leadership: Sustaining wisdom, humanity and presence in health and social care*. Swirling Leaf Press.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Δρ Έλενα Χριστοφίδου

Συντονίστρια Προγραμμάτων Επιμόρφωσης

Στελεχών της Εκπαίδευσης

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Τηλ.: 22 402368

Ηλ. Διεύθυνση: christofidou,e@cyearn.pi.ac.cy